The only Advertising Agency for Persia and the Caucasus.

ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ
№ 12 (32)
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՆԵՐ
Թաւրիզում . . . 20 դրամ
Դաւառներում . . . 25 դրամ
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ
Ռուսաստան . . . 5 ռուբ.
Թուրքիա . . . 50 գրուշ
Եւրոպա . . . 14 ֆրանկ
Ամերիկա . . . 2,50 դոլ.
Յայտարարութիւնների վճարը
Առաջին եռասում տող տեղը 20 շահի
Հետագայ „ „ 10 „
ԱՌԱՆՁԻՆ ՀԱՄԱՐԸ 8 ՇԱՀԻ
խմբագրութեան հասցեն՝ Թաւրիզ
ՄԻՏՔ ի խմբագրութիւն կամ Tauris Perse
Rédaction du journal arménien „MITK"
= Adresse télégraphique-Tauris „MITK" =

ՄԻՏՔ

ԾԱՆՈՒԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ԳՐԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ادارهٔ روزنامهٔ میطق

Anzeigeblatt fuer Persien

MITK
Propriétaire & Editeur en chef
Al. Der-Vartanian
Le Gérant
Mihran Baghdassarian
TERMS OF SUBSCRIPTION
for a year payable in advance 20 krans.
Foreign Dollars 2.50
RATES OF ADVERTISEMENTS:
one printing line on the 1st page 10 cen
„ „ „ „ 4-th „ 5 „
15% discount for annual subscription paid in advance. Address
The „MITK" Publication Co.
Tabriz Persia

Published by the „MITK" Publication Co. and Advertising Agency, Tabriz, Persia.

Գ. ՏԱՐԻ № 12 (32) ԹԱՒՐԻԶ, ՇԱԲԱԹ 29 ՄԱՐՏ 1914 Թ. Tauris, Samedi le 11 Avril 1914 № 12 (32) Vol. III

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ուզում Լք ձեր միայնութեան Ժամերին լուս խօսակից ընկեր՝ ծխեցէք միայն

Եգիպտք ՍԷՅԼԱՆՈՎՆԵՐԻ նուիրական գործարանի

ԵԳԻՊԵՏԱԿԻԱ, ԻՐԻՍ, ՓԱՐՈՍ, ՊՐԻՄԱ, ԱՐԻՕԼ ԵՒ ՄԱՐՍ

պապիրոսները.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

Թէհրանի, Սպահանի, Ենգէյլ. Ղազվինի և Ուրմու մեր գործակալներից մենք խնդրում ենք փութացնել տեղական բաժնեկցների գանձումն ու առաքումը. վեց ամիսն անցաւ և մենք ուղղակի խեղդւում ենք պարարթ. ծանրութեան ներքոյ. խղդում ենք նաև պ. դ. բաժանորդներից՝ պարոնայք գործակալների հէնց առաջին դիմումին վճարել բաժնեկցները և էնօր էլ ոչ ոքի չզցել. 25 դր. ինչ գումարէ՝ յոյս այս վեց ամսում դեռ մեկ չուղարկուեց.

Արդաբիլի, Ուշտի, Հոյֆի և Սալմասի բաժանորդներից էլ խնդրում ենք փութացէք իրենց ապառիները առաքումը և առ Տասարակ ապատել մեզ դրամի մասին յիշատակումն անելուց. Թաւրիզի մի կարգ ապառիկ ունեցողների մասին մենք ճնշում ենք խօսք ասել. Այստեղ գոնէ վճարելու ոչ մի դժուարութիւն չկայ. 2է որ գրաշար, տպարան և թղթավաճառ ամեն շաբաթ մզվելի 15-ական թուման փող են պահանջում. մենք պէտք է ասենք որ վճարենք. Անվերջ մեզնից վճարել անիմաստ ենք.

ՄԵՐ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

II.

Մեր թերութիւններից. իբրև ծանր ու վարակիչ խոցերից. մեր մարմնում, անզգայիօրէն, աստիճանաբար, ծրէցօր փթում, քայքայւում ու դէպի կործանում ենք գնում. սակայն և այնպէս այդ մասին բնաւ մեզ հաշիւ չենք տալիս. չենք ցաւում դեռ. ճար ու դարման անել. փրկութիւնից վիժումից. ընդհանուր վարակում. քայքայումից ու մահացումից.

Ի՞նչ կասէք դուք այն տիւանդին, որ տեսնելով հանդերձ իւր օրէցօր նուազումը, իմ օրգանիզմի ու առողջական վիճակի ակնայտ բարելաւումը, չի դիմում բժշկի՝ վերականգնելու ապրելու վասնզի ենթակայ իւր կեանքը.

—Ցիտար, տխմար, կանուանէք, անշուշտ այդպիսի մէկին.

Երևակայացէք, որ ոչ աւելի և ոչ պակաս մենք մեր ամբողջ հայ ազգութեամբ նոյն ցիտարն ու նոյն տխմարն ենք. Այո՛ և նոյն ցիտար յամառութեամբ էլ շարունակում ենք մեր հիւանդագին վիճակը, առանց բժշկի դիմելու, գնալ ապանց ինքներս մեզ բժշկել կամենալու.

Խօսքս ընդհանրապէս սրտացաւ կրթուած ու հասարակական կեանքով հետաքրքրուող երկոյ հայ նմարդու և դուք կլսէք անմիջապէս իրաւացի դժգոհութիւն մեր ընդհանուր ազգային վիճակից, տիրող անմխիթար կացութիւնից.

—Մեզնից բան դուրս չի գայ, ասում են կեանք ու աշխարհ տեսած և ուսեալ հայ մարդիկ.

—Մենք ոչ պապայ ունինք և ոչ ալ նպատակի ենք ձգտելու, որովհետև չկայ մեզանում ընդհանուր ազգային մի իդէալ և ոչ էլ հետապնդում՝ այդ իդէային հետանալու. ասում են միւսները.

—Ի՞նչ ազգ ենք մենք, ասում են ուրիշներ, որոնք փորձ կուզենան ու քարձրացման մի ելք են որոնում հայի համար. և սակայն յուսահատուած ոչ մի ինչան չեն գտնում յամառ կամապաշտ և խստապարանոց հայի մէջ.

Ա՛յ իշխանդիմիրի կայ մեղանում և ոչ օրէնքը Ա՛յ իշխանդարը և ճանաչում իր գալիցոնի արդարութիւնը, ոյժ և իշխանութեան պատասխանատուութեան չափը և ոչ էլ ժողովրդը իր պարտակատարութիւնը, ասում են նոյն այդ նախանձայոյզները.

—Այո, մեզանում կատարւում են գործեր. գործում են մեր ու աշխարհներ. սակայն չկայ ոչ մի արդիւնք մեզանից ոչ մի բոլորից անուշ են գործի մարդիկ. Չկայ արդիւնք. որովհետև բոլոր գործիչներն ու աշխատողները կրծոտում, ճամում և հոլանում են իրար. որովհետև նրանք գրգռուած են իրար շինածը քանդելով և իրար չզգիտցնելով. Եւ չկայ մեզանում անգամ ընդհանուր, համահայկական մի սոսրը գործ, որի շուրջը միաբանել թէ կամ հինգ հոգի՝ կրթուած թէ անկիրթ հայեր.

Ահա թէ ինչպէս մեր ազգային սակաւ յար և անվերջ անշարժ ու անսասան կանգնած է միենոյն տեղում.

Այսպէս՝ իրերն դրութիւնից մեզանում գժգոհ ու ակնալական են այնքան. Յուսահատուած են բոլորը.

Ի՞նչպէս է կանգնեցնում մեր տարաբնթացութեան տեսակի վարքը. ինչպէս է այս ընդհանուր ցաւան հիւանդին դարձնում դարմանիչը. Ինչպէս սառաբարակ մեր ընդհանուր ազգային հիւանդութեան դիպվածը.

Գտնենք այս դարմանիչը. եթէ բերենք այդ դիւրամարդը՝ միտնդամայն հնարաւոր ու անհերկրայելի է այնուհանդերձ մեր բարձրացումն ու ապաքինումը.

Մեր ընդհանրոյ հիւանդագին դրութիւնը շաղկապուած է մի շարք թերութիւնների հետ, որոնց գիտակցական պարզաբանումը ստիպում է մեզ մանրամասնել և վերլուծման ենթարկել մեր կեանքի բոլոր երեսները, որպէս զի պարզուի թէ ի՞նչից եկեք տադապում մենք և ի՞նչը պիտի անդամահատութեան ու բժշկութեան ենթարկենք մեր ազգային օրգանիզմի մէջ.

Ա. Մ. Վարդ

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

ՄԱՑՐԱՔԱՂԱՔԻՑ ՍՏԱՑՈՒԱԾ ԼՈՒՐԵՐ

Նախարարական ժողովի գանգատ հարցերի քննութեան և վճռարանութեան ժամանակ սուր վիճաբանութիւն է տարել եկել թագաւորական էնդէնդրովէնիրքին գոյնաց նախարարի և միւսների մէջ, այնպէս որ Ներքին գործոց նախարարը ժողովը թողել ու հեռացել է ներկայացնելով իւր հրաժարականը. անմիջապէս գրեցել է իւր Պարիսիա հրաւած ամառանոցը, ինչպէս երևցում է պրիմիէր նախարարը նրա հրաժարականը չպիտի քննէ.

Հասարակ ազգութիւնների առաջնորդում են ոչ ոք ոչ ինչ թագաւորին՝ Ալբերտին պարոնից հնարքաստան փկփաստները. քրաբ (շարս ցէ կէկ աքիրան թաւանք) է գնալ, եկեք տարուրդ հոտաբ հասաւ է ամէ քրաբ ցիմիրան թաւանք պարսից գրամ.

Ժանդարմերիայի գեներալ Նալմարեանը 6 ամսով արձակուրդ է առել Նախարարական գործոց իւր բնատեղի մասն Մարիան կճանապարհուի.

Բրիգադիրգեն Ժանդարմերիայի պաշտօնից պատճառական ցրաքթիւն է Ջրամարակուել և ամբողջ ոգեվարանութեան լուսարարել է. Դր ոչ ոք բրաւունք չունի զէնք կրելու գիշերուայ ժամի 8 ից յետոյ ոչ ոք բրաւունք չունի տեղից դուրս գալու.

Մամուր Ֆելակա ամբ նշանակուած էր նպատակաւոր ժանդարմերիայի պետ. գանգատներով միասին հասաւ է Իսպահան

Բեռգանում Փալթի խան ժանդարմերիայի մասերը Թաւրիզի բնակիչների վրայ տարբեր է նշանակել. որպէս զի վճարեն հրացանակիրների գիշերային պահպանութեան համար. ժողովուրդ՝ ոչ ոք թիւ խիստ բողոքել է. որ ոչ ոք թղթատարներից եաս ոչ ոչ չեն կարող նրանք որ է գրամ վճարել, որովհետև իրենք ծիալ խոշ են տուած մի տարի մէջ մի քիչ եփած խոտ տարել են նահանգապետի մօտ և ցոյց տուել թէ իրենք ինչ դրութեան մէջ են.

Ցասրվի

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԻՏՔ»-Ի ՑԱՂԹԱՆԱԿԸ

Ա ըախութեամբ արձագանգում ենք այն մեծ յաջողութիւնը, որ ունեցաւ քաղաքիս ապակեայ մեծ մթնոլորտի մաքրագործութեան մասին և պարծանօք յայտնում ենք որ շնորհիւ այն ճոխ ապրանքների ընդունում վաստակաւոր անների գոյութեան հոլ թաղերում և աշակցութեամբ Ռուսաց կայսերական հիւպատոսարանի բարեհաճ կարգադրութեան՝ ազգէն 3 խոշոր soit disant «հիւրանոցներ» Արքի տակդիմ փոփոխեցին դրանք են «Բոսմանդ», «Թէհրան» և «Արիզանդ» մնում են Ղալաթիները, և լուսալի էլ որ դրանք էլ կենթարկուեն նոյն կարգադրութեան, որ պատուաւոր թաղերում չը պէնք է վատահամբաւ աներ, անբարոյական ոչներ և թակարդներ ու ոճիրի օջախ եր դանուին։ Առաջ և կենդանի միտքը պէտք է միշտ յաղթանակէ։

Մ. Պ.

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՖԻԼՄՆԻԿ

—

Գաղթականները արգիլելու փորձ

(Սեփ. թղթակցից)

Բ.

Ամերիկեան մամուլն ու ժողովուրդը լուսոյ այս հարցը, գաղթականներու ներքնամուտքը արգիլող օրէնքի մը քուէարկումը նոր չէ, երկար տեսեն է որ հրապարակ դրուած է, որպէս յաջողութեան համար հոսանք մը կայ որ ոգի ի բեռի կաշխատի, իսկ հակառակ հոսանք մայ կայ, որ նպաստ անգործ նստած չէ, կը ջանայ այդ հարցը ջուրը ձգել։

Ցնտեսական անմխիթար կացութեան վրայ այժմ հարցի երևան գալը աւելի և աւելի կոչ գայ հարուածել այս երկրի գաղթական ժողովուրդը, որոնք արդէն առանց տարբ օգնասի բոպէներ կապրին։

Փեշպէս ըսինք՝ այս հարցը նոր չէ, տարիէն աւելի է որ երևան դրուած է։ Ամէն անոնք՝ որոնք գէթ իրենց մայրենի լեզուն չեն գիտեր,—կրնայ կարդալ ըսել կուզեմ—անոնք ներս չպիտի կարողանան մտնել։ Այս հարցի երևան դրուելը երկու պատճառներու կը վերագրեն։ Առաջինը՝ որպէս թէ Ամերիկեան գործարանները գործադրներով լեցուած են, հապա կարող են եղծներու բաւարարութիւն տալ, եկողները, ի հար է բեռպիտի ելլան կառավարութեան քաղաքի որ գործի հաշէկայ։ Երկրորդ՝ որպէս թէ Ամերիկեան կեանքի մէջ երևան եկած ոճրագործութիւնները։ գողութիւնները կը կատարուին ազգաներու կողմէ։ ուրեմն երբ ազգաները, անգարգացածները կարգեցուին և պիտի կարգիլուեն նակ գողութիւններն ու մարդասպանութիւնները։ Այս հարցին հակառակողները փատեով կապացոյցներն որ ոչ թէ եղծներուն գործ չկայ, այլ նոյն իսկ եթէ այսքան ևս ժողովուրդ կայ դնրձեալ գործ կայ ու կայ։ Երկրորդին համար ալ կապացուցանեն թէ այս գողութիւններն ու մարդասպանութիւնները ոչ զարգացումի և ոչ ալ անզարգացումի արդիւնքներն են, այլ որոշ պատճառներ ունին, այն է՝ նատեսական անանխանձելի կացութիւնը։

Անիկա պէտք ճշմարտութիւն մ'է որ երբէք նպաստաւոր չի կարօտեր, երբէք հակառակը չի պիտի ուզէ փատել քիչ թէ շատ ներկայ դրութիւնը ուսումնասիրող մը։

Առ այժմ որոշ կարծիք յայտնելը շուտ է այս մասին, այսինքն այս հարցի յաջողութեան և կամ անյաջողութեան մասին։

Բայց երևոյթներէն դատելով՝ կարելի է այժմեանէ այսքանը ասել թէ՝ յաջողութիւնը հաւանական չի թուիր, վասնզի ամէն օր հազար միթինկներ կը գումարուին այլազան ազգերու կողմէ և բողոքի արտայայտութիւնները կըլլան ցարուանակ։

Այս հարցի իրագործումը ամէն տեսակէտով անհնարաւոր է ոչ միայն հայերուն, այլ և ընդհանուրին։ այս քանը որոշ ըմբռնելով է որ հակառակ հոսանքը ամէն ջանք կը թափէ այս նպատակաւոր կերպով երևան դրուած հարցը չեռ մղելու, անգործութեան դատապարտելու։

Սիրվարդ

Ք. Գ.—Մասնաւորապէս երեք շաբաթ առաջ գոհարբվճառ Պր Եուիլեմի Լորէնս իր սովորական առատաձիրին երթալով կանհետի ու այլևս չգտնուիր հակառակ ոտարիկանքերու խուզարկութեանց։ Ամսօրեայ թերթերը գրած են որ լիշեալ անձը անտառի մը մէջ յոգնատեսով մարմինը գտեր նեռուած է։ Բռնուած են չորս հոգի, որոնց մեղադրեալ՝ Ամերիկանութեան ձեռքին չի պատասխանելու երբ տեղի ունենալը յայտնի չէ

Նոյն

ԳԻՏՈՒԹ. ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹ.

ՀԱՄԱՊՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԼՈՒՍԻՆԷ

—

Քրդական ամսագիրք Սովաչ-բոլսպում

—

Ապդարկ հրաշքների դարուն մ'ենք ապրիլ։ աշխարհի ամեն կողմերում ամեն բր մեծագործութիւն եր են որ կատարուում են, օրինակ Գերմանիայի աւիատորները պատրաստել են մի մեծ օդանաւ իւր բոլոր կազմածներով դէպի լուսինը մի ճանապարհորդութիւն կատարելու։ մի գիտական արշաւանք դէպի այդ անհուանաւոր աշխարհը. մնում է միայն 4 փութ բարձրում ձեռք բերելու նիւթի աջող լուծումը. որովհետև այդ նոր մեսագը չափազանց սակաւ է գտնուում. իսկ ինչրաժեշտ է այդ հսկայական ձեռնարկի իրագործման։

Բայց մեզ աւելի շահագրգռող նորութիւնն է Քրդական հանդէսը որ ի մասնէ լոյս է ընծայելու «Քիւրդիստան» անուամբ խմբագրութեամբ Mr. Bossuի Սովուչբուլաղում։ յամսաթերթը 16 երեսից պէտք է բաղկանայ և զուտ քրդերէն գրգռով պիտի խմբագրուի։ Թերթը փոխանցու է «Փարդոր» պարբերաթերթ։

Մ. Գ.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

16 Փետրվ. Էնզելի*)

(Սեփ. թղթակցից)

—

Ելէկտրական փոստով սուացուած լրագրերի հեռագրական լուրերի բաժնում կարդալով հեռաձայլը չեմ կարող լռել, եթէ ճիշտ է հաղորդուածը։

«Թէհրանում կառավարութիւնը հայերից հարցրել է թէ ինչու նրանք չեն մասնակցում մէջլիսի ընտրութիւններին, հայերը պատասխանել են թէ պատճառն այն է. որ Ռուսդ հրահանգիչները հայերին չեն ընդունում կառավարական ծառայութեան մէջ։»

Եթէ հեռագրական այդ լուրը ճիշտ է և մեր ազգի ճակատագրով խաղացողները կառավարական ծառայութեան մէջ հայերին չընդունելու համար են խոսվել ամօթ հազար ամօթ։ Նուէդացիք Պարսկաստանում բացի ժանդարմերիան կազմակերպելուց ուրիշ պաշտօն չունին, կը նշանակի հայերին ժանդարմերիայում չեն ընդունում։ Արդեօք դրա համար արժէ պառլամենտից խոսվել և չմասնակցել դրա ընտրութեանը։ Ես կարծում եմ։ չէ։ Թէհրանի հայերը պիտի լաւ հասկանան, որ ազգի պատիւ է քերում հայերի չընդունելը ժանդարմերիայում, չէ որ ժանդարմերիայի դերն ու դիրքը հակակշռնայի է և բացասական

Եթէ Թէհրանի հայերը պարսիկ կառավարութիւնից պահանջէին, որ մեր առանձնայատուկ պայմանների պատճառով մի ներկայացուցիչ մեր ազգի ցաւերին ու շահերին քարարարութիւն չի տալ մեզ 2-3 տեղ տուէք և երբ կառավարութիւնը մերժէր այդ պատճառաբանեալ պահանջը մենք կասէինք, որ Թէհրանի հայերը լաւ բան են արել։ Բայց պաշտօնավարների ինչ որ մի խումբ գտնելու համար հեռու մնալ պառլամենտից, այդ մարքի հետ հաշուելու համար հարկաւոր է ունենալ ծիծուած ու հիւանդ ուղեղ։ Զարմանալի է որ Թէհրանի հայերը շարունակում են դեռ խաղալիք լինել մի կարգ ինքնակոչների ձեռքին և ի չ որ պարապ մնացածների ժանդարմ չընդունուելու համար փոքր երեխի պէս խուճապում խոսվում են Մէջլիսի ընտրութեան մասնակցելու։

Պրոլետար

8 Մարտ Ուրմ

ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՈՒՐՄԻՈՒՄ

(Սեփ. թղթակցից)

I

Այստեղ արդէն կազմուել է «Մարքիոլ Հայոց կուլտուրական միութիւն» տեսակով մի ընկերութիւն որ նպատակն է աշխատել կուլտուրական գործը բարձրացնել ու առաջ տանել Ուրմիայի հայութեան մէջ։ Մօտ երկու ամիս առաջ ընդհանուր ժողով եղաւ ուր ընտրուեց ինը հոգուց բաղկացած վարչութիւն, երեք սեկցիանքի բաժանուած։ Առաջին սեկցիան պիտի ձեռնարկէ կանոնաւոր գրադիտութեան երկրորդը՝ թատրոնական գործը։ երրորդ՝ հանրագիտարանի դասախօսութիւններ կազմակերպելու գործը։ Նրէկ գրաղ. ընթերցարանի սեկցիայի կողմից գրաւոր յայտարարուեց որ գրաղ. ընթերցարանը բաց կլինի Մարտի 15-ից գրքերի կարդալու չորս օր։ Առժամանակեայ գրաղ. ընթերցարանը տեղաւորուած է դպրոցի շէնքում։ Իսկ միւս սեկցիաները առայժմ մի որոշ գործի չեն ձեռնարկել. պէտք է աւելի որ պարոններ շատ դանդաղ են շարաւում, անհրաժեշտ է մի քիչ եռանդով գործել։

Սայն բրիկենգանի վերջին շաբաթում Վարդանանց տեսի օրուայ կլնկոյեան, Ազգային խմբի նախաձեռնութեամբ տրուեց աշակերտական հանդէս։ Ներկայացում լաւագոյն կազմուեցաւ «Մանկական Գրագարանում» Թէ հանդէսը և թէ ներկայացումը անցան լաւագոյն։ Ինչպէս լսում ենք զուտ արդիւնք եղել է մօտաւորապէս 300 դրան։ Արդէն ձեռնարկել են գործի գրքեր, լրագիրներ քերել տալ և այլն։ Զափից դուրս գովելի ձեռնարկ է, միայն պիտի հաստատուն հիմքերի վրայ դնել, որպէսզի դի նախկին ժամանակներում այստեղում գոյութիւն ունեցող գրաղ. ընթերցարանի վիճակին չ'ենթարկուի։

Դպրոցական շէնքի խնդիրը առայժմ երեսի վրայ է մնացել։ Կարգադիր մասնաժողովի խորհրդական անդամներից պ. Ց Շահկեսարդեանի Թիֆլիս գնալու առիթից օգտուելով յանձնաժողովը հանգանակութեան մի թերթ տուեց նրան որպէս դի այնտեղում ևս, գուցէ, յաջողեցնի մի գումար հանգանակել։ Ուրմիի չեռ գործ ունեցող վաճառականներից գլխաւորապէս Հասում ենք թէ պարոնը նամակներով լոյս է լայտնում թէ կարող է մի բան յաջողեցնել։ Ցանձնաժողովի առենադպիր պ. Ց. Ալֆանդիլեանը նամակով իւր սեփական գոծով Թիֆլիս է գնացել շատ հաւանական է դպրոցական շէնքի խնդրի մասին ինչ չարան. մինչև վերադարձեալ պարոնների վերադարձը։

Փետրվարի վերջին մեր գրացի ասորիները մի ներկայացում տուեցին ասորերէն լեզուով Նոյոտ իրենց (Բոխվարի «Ասատ» երկշաբաթաթերթի։ Պէտք է իմանալ որ ասորիների համար այդ թերթը շատ կարևոր և օգտակար է, որովհետև նա հիմնուած է իրենց՝ ասորիների սեպհական նախաձեռնութեամբ և միջոցներով, անկախ եղած որոշ միսիոնարներից։ և ծառայում է զուտ ասորական ազգի բարբարութեանը. աշխատելով ինքնագիտակցութեան բերել այդ թմրած ու աչքերը ապ ու այն միսիոնի դոնելին ընկած ժողովուրդին։ Խմբագրական կազմը կազմուած է գ.ելեթ բոլոր ավանաւոր ասորիներից, որոնք աշխատում են թերթը դարձնել շարաթաթերթ։ Ցաւելով պէտք է նկատել որ այդ օգտակար թերթը ճնշուած մեր խիզախ «Մտքը» Նեբեթանան անանխանձելի դրութեան մէջ է։ որից դրդուած վարչները կազմակերպեցին այդ ներկայացումը։ Խաղացին «Վենեսակի վաճառականը» անգլերէն բնագրից փոխադրած ասորերէնի 3 գործողութեամբ։ Ինչպէս լսում ենք գուշ եկամուտ ունեցել են մօտաւորապէս 1500 դրան։

Մնջիկ

(Շարունակելի)

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ

Մարտ 23-ին, կիրակի դիշեր։ Արամեան դպրոցի թատերասարահում Ոգեանեանի դերասանական խումբը խաղաց Ակիֆրանչի «Սանդ անոնով պիեսան (5 գործողութեամբ)

Ակիֆրանչիի այդ գեղագանցալէն յուրջ ոճ գեղարուեստական թրկով ասելի է մեզ ռուս ժամանակակից ընկերական և ընտանեկան կեանքի ինկատի պատկերը։

Պանքն ու մարդիկ այնքան կենդանի ու ճշդիւ դոյներով են դուրս բերուած վեսանդոսի մէջ. որ թէ անունները փոխէինք, ապա ամենայն իրաւամբ կրնէր և՝ անգլիական, և՝ Ֆրանսական, և՝ գերմանական անգամ հայկական կեանքից վերցրած մի խիստ սիմ պատկեր։

Ուրեմն, խնդամ մեր հայ կեանքում կան երիտասարդներ, որոնք թոգած իրենց ամուսիններին չե՞ն դրպուում Ֆիկրատով չե՞ն օրոնում նորանոր երկրպագուներ։

Ոչ քան շատ են մեզանում կղերականներ, որոնք գեռ ոչ միայն իրենց ծեր, անկրակ ամուսիններին, այլ ընդհանուր իրենց գեղեցիկ և հրմշտոնավոր մարդոցը թաղած՝ սրբականներց ձեռ փնտռում և զարմ գրկելով գտնում են զատարձ թիւններ որդեռամ։

Քանի՞ 10-նակ մեզանում կարելի է մատանանշել Կնիազներ, որոնք հիտամուտ են արտաքուստ այլ կանանց և պատրաստ գործանելու շատ ընտանեաց իրենց բարեպաշտ գիտության բուսականութեան և բամբասանքի հաստատ։

Քանի՞սներ են վիճում մեր մեջ պարզ չիկատիրաց մարդիկ զրոնք սոզասիում են այս ամենայն Սիրեան Սիրեանովիչների տարները և խրատ Կարապետների։

Ընդհանուր ազգ քարքերը անխուսափելիորեն բերում են իրենց հետ այդպիսի չարիքներ։ Որքան շատ ստորին մեկ ֆանդոյի նման իսկապես կենաց տարաստորոգ բարդ պիեսներ, այնքան աւելի մեզ մոռանկատանք հաշիս տալու մեզ և դիտակցելու թե ինչ կողի մեջ ենք գտնվում։ Ոչ բոլորի կողմերի մեջ ենք թաղուած։ Ոչ թե ամենահեշտակ ինչից պետք է խուսափիր և ինչը պիտի վեցանարոգել մեզանում։ Պետք է ներկայի ընկերութեան ցանցերը ապեռ է զգալագես ընդլանի գիտակցել տալ, որ նոր գոյ է սուտ կեղծ քաղաքակրթական բարքերի, որ նա ազատութեան է, որ նա մեզանից կախարդ խրատած է տնքարտականութեան, ազատութեան և հանդուրժողութեան դեմ։

Ուստի, իրե մի ջանք ունենք բաշեր բացում, լուսաբանում և ուսումնասիրելի պայմանքի այն մասին ու վիրաւոր խորշերը, որ մենք դիտաւոր գոյութեամբ մեզ չընտանեցնում ենք տալիս և թաղնելով մեր խիղճն ու գիտակցութիւնը դնում ենք լոգանալու անարատականութեան ճանապարհ։ Խարելով մեզ նրանով՝ թէ մեզ ոչ ոք չի պեսնում, կամ թէ բոլոր կանայք ու տղամարդիկ հենց այդպես են։

Մեզ պէտք են այդպիսի դատարակիչ և զգաստացնող պիեսներ և մենք գոհ ենք Ոսկանեանից, որ բեմ էր հանել այդ խորապէս ողջունելի պիեսան։

—

Սերգեյ Պետրովիչ (խմբագիր, Ոսկանեան) մամուռնացած է գեղեցիկ Ելենա Նիկոլայևնայի (տ. Արգաց) հետ։ Սերգեյը ենթադրում է, որ գնոջը հետևում են Կնիազը (Թորոսեան), գոլուշիկ (Վասիլեան) Սերգեյ Ժա (Ռեսանով, Ալիխանեան) և ոկսում է խանգել։ Սերգեյն սիրում է Ելենային, և խանգում Կնիազին, որ նոյնպես հետամուտ է Ելենային։ Կարգիրին խանգում Ելենային, որ գրաւել է Սերգեյին, որով ապրուած էր և ինքը։ Հորս կողմը խանդ գնում։

Վերջանալիս Սերգեյը մատանանշուած իր կնոջ կասկածելի ընթացքից և տանուել բորբոքուած իր պատուախնդիր ընկեր Անդրէյ Իվանիչի (Մոսեան) նախազգուշացումներից՝ ստանում թեամբ վերջէ։ Լիս կնոջ կեանքին, երբ յանկարծ իր տան մեջ տեսնում է Կնիազին, որ եկել էր բանակ թեամբ սիրելուս գիշերային զգեստի մեջ եղող իր Ելենային։

Ոսկանեանը (Սերգէյ Պետրովիչ) յաջողութեամբ տարաբ կասկածող, լրտեսող մատանանշուող, սիրող և պատուախնդիր ամուսնու դերը։ Ցուցիչ էր նրա վերջին բացատրութեան և սպանութիւնից յետոյ իր կիրախնդրագրման տեսարանը։

Թեթեւսոլիկ, խաղացնող, գիրբափորոն և մարդկանց սիրային զգացմունքի հետ վարպետօրէն խաղացող Ելենայի դերում ըստ ամենայնի կատարեալ էր տ. Արուսը։

Այլիանեանի գիրգանական գունդակութիւնն ու շնորհքը մեզ տեսնք Սերգիոժայի դերում։ Նա ուրեմն ինքնուր, հաստատակամ և վերջը իր անկմանն ընդայ գրգռող ուսանողի հոգու ողջ թափն ու տանջալից ապրումները այնպես յաջող թեամբ։

Թէքիմեանի, որին այժ երկրորդ անգամ ևս տեսնում ենք մեզ մոտ, խաղերի մեջ նկատում ենք դարի ազդեցութիւն։ Նրա Կնիազի մանուանդ վերջին 5-դպրարարը ոճը մատուցայլուսեցնում ուած և իրերինքնասիրութեան մեջ ոտանուած հիրսի վրիժառու հոգին։

Զուսամ, կամիք թուլակամ Սիմէոնիի երիտասարդ և կենսազարդ կին Գրուշիան (տ. Անահիտ) գորիգ էր այն տեսարանում, ուր նա կանայի բոլոր թովչանքով ձգնում էր գրել Ռնդիայի և ուրիշի սիրով ասրուած երիտասարդ ուսանող Սերգիոժային։ Տիկնոջ դերը պահանջում է ֆանտասիկ, նոկրաս ծակոսկեն զգեստ, որպէսզի նա գոնար լրիւ կոկետկա, որպէսզի նա ամենայնի լրիւ ու տպաւորիչ լինէր նրա յաջող խաղը։

Մոսեանին (Անդրէյ Իվանիչ) պակասում էր իւր դերի խոր ու ամբողջութիւնը։ Նա ընկերաբէր և ընկերոջ պաշտպան նախանձախնդիր ընտանեաց ոչ պարզ վեկնոէր, ոնսոի անհրաժեշտ էր նրան այդ գունով էլ ներկայացնել։ Բայց ասելի իրատապահանջ լինելու էլ արամադիր չենք, որովհետև պարզը բոլորովին նոր է մեզ բնվակեն ասպարեզում։ Նա կարող է դեռ աւելի ընդարձակ ընդարձակ։ Ինչ եղանդի և աշխատանքի։

Դատարանում, անկամ և իրավակատարի հետ հաշուում՝ բարի ու մեկմ ծերուկի դերում շատ լաւ էր Ա. Մերարդեանը (Ս. Սիմէոնովիչ)։ Ուր գերում չէր Վ. Վասիլեանը (Պարուչիկ)։ Վրդ նատում էր խաղի ամբողջական թեանապատ որութեան Սանեան (օր. Եուշանիկ)։

Ներկայացումը անցաւ շատ բարդ։ Ցաճախ զերակատարները բեմ կանչուեցան և ծափահարուեցան։ Սրահը ծայրէ ի ծայր լիքն էր։ Մարդիկ վճարում էին կանգնելու համար 5 դրամ և էլի տեղ չկար։ Ա. կարգում դրուեցան բացակայ տեղեր։ Այդպիսի բազմութիւն ևս փնտռում՝ եթե էլ միայն Աբելեանի Օթելլոյի խաղի գիշերը։

—

Մարտ 25-ին, երեքշաբթի գիշերը խումբը Լիլպայում խաղաց Ամերիկանոցի Դուրան պիեսը վերցուած Ռուսաստանի հրէաների կեանքից։

Ոսկանեանը (Գրիգորեան, հարուստ կարաւանատէր) իւր բնական խաղով աբ ուեց խարուած աղջկայ խղճահարութեամբ նուաստացած և պատրաստինդիր հրէայի լիակատար դատակերը։ Սրա խաբուած գուսար Էսֆիրը (տ. Անահիտ) յաջող էր միայն Ա. արարուածում, ուր ամբոխած, խիստ ձնշուած, և՝ սեփական յանցանքի անխոսք խոստովանութեամբ կրկնուած, կանգնած էր հեզ ու անմեղունչ որոտացող հոր առջև և յանձն էր առնում ամուսնանալ իր խաբած մի հրէայ երիտասարդի հետ։ Մեկնել Ամերիկա անդր-Ամերիկա, եղած խղճահարութիւնը ծածկելու համար։ Միւս արարուածներում տիկինը ձնչուում էր իր դերի ծանրութեան ներքոյ և տկնայա երևում էր, որ նա իրեն յատուկ դերի մեջ չէր։ Վերջին արարուածը որ նրա խաղի ամենազգեցիկ մասն էր կազմում, զգալապէս թոյլ անցաւ։

Սրա քոյր ծիվայի, այս հոգեպէս և բարոյապէս իսպառ փչացած աղջկայ դերը ապրում էր հէնց իւր այդ քրոջ ազատ մտքանդ հիս և անգամ արհամարհում էր իւր հորը դերը խաղում էր։ Ամբողջ Տիկնոջ վարքագիծն էլ կինդանի խաղ տուեց մեզ այդ ընկած ազգկայ լիակատար պատկերը։

Իբրաքանչիր մի դերում, որ դուրս է ձգել ս. Արուսն, երևան է բերել իսկական արտիստին լաւագոյն սանեգծագրական ընդունակ։ Խստապահանջ քննադատութեամբ հանդերձ վերաբերուելով արկնոր խաղերին, պէտք ասենք, որ հայ թատերական ռեպերտուարը կինոկամարում պիտի ունենայ իսկ նշանաւոր մի նորածագ ասպարէզ, որի լուսապայծառ տեսքը կուսանենք մի քանի տարի յետոյ։

Թորոսեանի ճրագիչ Մարիամ Եանկերը իր հարազատ զգիջոմ, իսկապէս արտասանութեամբ ձգրիտ շարժերով մի կատարեալ հրեական տիպ էր, ամենայն ինչ հարմարեցնելով դրածնոր իւր օրինակներից։ Նեղ թաղային Հապրատեան ազգն Ոսկանեանի լաբորատորն սանեգծագրութիւնից մեկն է, տարբ ի նա սանեգծագրութիւնը պէտք է համարել Մարիամ Եանկերը։

Ընկած Դոնոժ անարգած և ցեղ ազգութիւն չունեցող Միխայէլը (Մուսիր ցրդին) յանձին Ալիխանեանի գտել էր իր շնչահարի ներկայացնողին։ Ամերիկա բարձր մեկնող է գալ ու հասկանալ թե ինչպէս իսկական Ամերիկացու տարբերութիւնը։ Ալիխանեանը երկրորդ գրաստանում ունեցաւ ամենայն գրաստանից։ Ամերիկա փոխադարձուած ելեկտրիկի և ֆերիկնաբի գնանքներում։

Տիկնոջ դերում Ֆրանսիսի (Ջաքսոն) իսկական մի հրեաշնչի էր։ Մենք կարծում ենք եթէ քիչ քիչ էր խաղում խուսափել պարզ ցոփ ոչ ծանոթ բարեթեներից։ Ինչ նրա կարիք կրնին ազատ ընական և ուժեղ։

Մարիամը Սամուելի դերում բարեբարձ էր։ Տիկին Քրիֆիկի (Ջաքսոն) խաղը չէ բեղեռում անկեղծի ցուցադրութիւնը իր վրայ։ Տիկինն ցանի ընկնելիս ամենայն խաղն իր անապատի կողմից ուղղում էր։ Հպարտակամութիւնը շատ քիչ էր։ Ներկայացումները ընդհանրապէս որոշակի ժամանակից շատ ՅԱՅ են տևում և գեղեցիկ թատերգութիւնը ասելիս ցնում հայաբանակութեան մէջ։

Դիտող

ԹՆՈՐՀԱԿԱԼՔ

Ամիրա № 29-ի թատերգի յաբերի բաժնում գրանել էինք, որ Ռ. Ոմբիում պ. Մխիթար Պեռնասեանը մի կնոջ դիմելով Ռ. Ոմբիոյ հասարակութեան գանձել էր 360 գուան դրամ յօգուտ «Միտք»-ի տրատարակութեան և մեռամամանակ խոստացել էինք հրատարակել այդ կարգ ու նեբիրատանների ցուցակը։

Մեր խոստումը կատարելով այժմ անհրաժեշտ և երախտագիտական պարտք ենք համարում մեր սրտագին և անկեղծ շնորհակալիքը յայտնել պարոն Մխիթարին՝ իր բարեսրտական վերաբերմունքի և պ. պ. նուիրատուներին՝ իրենց առատաձեռնութեան համար։

Դրամի քանակը չէր նոյն վերաբերվում, նմանապէս՝ որ քաղաքիս էր հանդիսանում մեզ՝ լոյս վարքեր գերազանցելու զուտ ծողովրդական մեր թերթը՝ տակաւին դրամական այն ինչոզ կոյզեսի, որ ծանրացած է մեր ուսերին։ Մենք ցանկանում ենք որ մեր բոլոր քաղաքացիներ Պեռնասեանի նուիրատուութիւնը

ՕՐՄԻՈՅ ՀԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

24 Փետրվար Ռ. Ոմբիոյ

Նկատի ունենալով, որ ներկայումս ամբողջ Պարսկաստանում ազգերը մեծ թերթ որը դարձակոն ունենալ է մասնակցութիւնում մեզ վերաբերեալ, բեմի վրայ է հանում ամենայն գաղտնիք սև չարիք և ամենայն մաքրատան տեղեկութիւններ հասարակաց։ Գաղտ դայլ թերթը ունի սպառակարելիներ ներ։ Ինչպէս ճնշուած չլինէր նաև քաղաքական ոնդամեջ պարտք ունենք Պարսկաստանի նիգ։ Մենք իրաքանչիրս լաւ պէտք է Պեռնասի ունեցանք ոչ հանդամանքն և գրպանները բաց անենք մեզ մեկ լոյս տիսող թերթի գոյութիւնը պաշտպանենք։

Մենք կատաղ մեր սուտն և կեղծգրենք թերթի գեկվարներից լինելն կուսակցական և ծրագրային և ոչ ազատ կար լինել ունիտար կերպով հաստատութեան բոլոր խաղերին։

Սարանով պատրաստ ունիմ զգաստ Ամերիկայ հայ հասարակութեան ուշադրութիւնը ալ թերթի ծիլական կերպով վրայ և խնամարհաբար խնդրել բոլոր հայերից զգաստալ սգենք։ Նրանք՝ ամ ինչքանով կարող է այդ թերթ գոյութիւնը պաշտպանելու։

Ցտեղ. Մխիթար Պեռոսեան

Տ. թուվերեան 25 գրան, ոմն 20 գ., ոմն 30 գ., ոմն 20 գ., Ռ. Աշիք 3 բուբլի, ոմն ևս 10 գ., Ս. Աւագեանց 5 բուբլի, Հ 10 գ., պ. Նիկոլ Բաղդասարեան 20 գ., Ռ. Հաջեանց 20 գ., Բագրատ Սաֆարեան 20 գ., Մ. Ոսկանեան 5 գ., ոմն 5 գ., Վ. Մ. Կարապետեան գ., Ա. Աֆրեանգիլեան 100 գրան, ոմն 20 գրան։ Ընդամենը 360 գրան։

ԼՈՒՐԵՐ

ՓԵՐԻԶ

Բերլինի Համալսարանի բնութագրական Վիրաբոյժ Ս. Հարգանքը, որ երկար տարիներից ի վեր իրեն ուսանող բժիշկ պարտաւորուած էր Բերլինի Հանրապետարանի կարգերական Charité հիւանդանոցում, կարգ մը նոր նոր եկել է Խարկով Ներքոյ Ռուսաստանի ուսանող բժիշկ Նարդանի ներկայութիւնից։ Խորհրդակցութիւնների համար նա հիւանդներին ընդունում է մի-

ալն առաջանելիք ծամը 10-ի 12-ը իր սեփական ասելիքն։

— Մայիս 24-ին Իսկահ ընդհանուր հիպատոս պ. Գրիգոր Սահակեան խնդրագրեանի հետ միասին կնոջով վերադարձան քաղաք գլխաւոր փողոցները ներկելու, որպէս զի փողոցների շինութեան աշխատանքները կարելի եղածի չափ շուտ սկսել առնեն։

— Նահանգապետ Եօշա-էդ-Դովլէի և քաղաքապարեց վարչութիւնների դէմ Ժերմանով ապաւած մի թռուցիկ են տարածակել՝ քաղաքային փոստով ղրկելով զանազան անձնաւորութիւնների։

— Մի քարոզդրութեամբ այսուհետև ամենայն կնոջ պէտք է իրենց գլխագոգնոցի կամ գլխաշորի վրայ մանրամասնութիւններով պակասեալ ֆէս։

— Կարգադրեալ է, թէ թվքար այսուհետև իրենց փողոցի պանդոկամ փողոցի վրայ գտնուող խանութներին քանդելու և վերաշինելու։ Բնակչի պէտք է թարգանչիր կողմից մի արշին իրենց տեղից աւելացնեն փողոցների վրայ ոչ պէս զի փողոցները լայնանան։

— Նուազով աքցիզային վարչութիւնը խմիչքների սարքը պիտի աւելացնի։

— Պրն. Կ. Շրեանը «Էնգլիա» ակցիոներական ընկերութեան վարչութեան նախկին անդամը, ինչպէս մեզ հաղորդում են, ցնցուղաբար գանկով վարչութեան վերջերը հրատարակած հաշիւը, պահանջել է ամբի վրէժ հաշիւ և քաղաքութիւն չգտնելով վերջը բոցով գիմել է Ռուսաց դեսպանատան։ Վարութեան անդամներից մեկից դրից անձամբ տեղեկութիւն ենք ստացել այս մասին, մենք իմացանք, որ եթէ այդ Աբեանը այդ կերպի պահանջին իրենք բաւարարութիւն տալու լինին, ապա իրանց տրամադրեալ գլխին իրանց մուտքի գաղանիքը գուրս հանել, որ չի անի ոչ մի ազնուական ֆիրմա։ Ապա սրանք աւելացրին, թէ հէնց այս Աբեանը երբեմն վարչութեան անդամ եղած յանձնակը ինքը հէնց նման հաշիւներ է ներել բաժնետէրերին և հասարակութեան, որի հակառակը այժմ պահանջում է մեզանից։ Բոլոր մանրամասնութիւնները մեզ պակասում են։

— Ուրախութեամբ լսեցինք, որ «Էկոնոմիկ» վարչութիւնը, գանգատների և թիւրիմացութիւնների վերջ տալու նպատակով, հրաւիրել է Ապրիլ 11-ի համար ընդհ. ժողով, որին ներկայ է լինելու և գեն. հիւպ. պ. Առլովն։

ՆԷՄԵՑԿՕ РУССКАЯ ПРЕССА.*)

Si vis pacem
Para bellum.

Въ теченіе двухъ послѣднихъ недѣль всѣ органы нѣмецкой національной періодической прессы стали выставить яростные и отчаянные нападки по адресу русскаго правительства, которое обвиняютъ въ ревностныхъ подготовительныхъ работахъ, направленныхъ якобы, противъ Германіи.

Таковое наитревожное извѣстіе выковала Петербургскій корреспондентъ нѣмецкой газеты "Колнише-Цайтунгъ".

Означенная газета съ очевидной ироніей доводитъ до свѣдѣнія всѣхъ европейскихъ державъ, что Россія, окрѣпнувъ и исцѣлившись изъ ранъ, нанесенныхъ ей русско-японской войной, возымѣетъ намѣреніе приступить къ наступительнымъ военнымъ дѣйствіямъ противъ Германіи.

И нѣмецкое правительство, и нѣмецкая пресса злоупотребили во всѣхъ отношеніяхъ симъ вымышленнымъ лукавымъ обманомъ корреспондента.

Нѣмецкое правительство очнулось въ неминуемой необходимости принудить парламентъ произвести крупныя денежныя назначенія на военн. потребности, вслѣдствіе чего въ высочайшей степени преувеличили вымышленное извѣстіе о мнимыхъ военныхъ подготовительныхъ работахъ Россіи и воспламенили общественное мнѣніе Германіи противъ Россіи.

Съ другой стороны вдохновенная свыше нѣмецкая пресса, стала расточать проникнутыя запахомъ пороха угрозы съ цѣлью, пугая Россію, принудить ее снова заключить съ Германіей новый торговый договоръ, который былъ бы выгоденъ послѣдней.

Однако всѣ раскаты грозящаго грома прошли втуне да безрезультатно. Въ Россіи никто не боялся вызывающихъ угрозъ нѣмецкаго правительства, высталенныхъ имъ на столбцахъ той же прессы, воспламеняющей инстинкти народа къ разрушительной войнѣ.

Русская пресса съумѣла достойнымъ образомъ отвѣтить возмутительной нѣмецкой прессѣ и хладнокровно говорить о миролюбивыхъ настроеніяхъ русскаго народа и правительства, а также о тѣхъ неумѣстныхъ и надменныхъ угрозахъ, которыя съ хохотомъ могутъ быть приняты въ Россіи.

Объявленіе министерства иностранныхъ дѣлъ о томъ, что Россія желаетъ сохранить миръ, однако подготовлена къ войнѣ, укротило и уравновѣсило нѣмецкое правительство, упоенное воспоминаніями о Седанѣ, и ратныя настроенія прессы.

Франко-англійская мощная пресса вразумала нѣмецкую прессу, что ихъ провительства недалеко стоятъ отъ своей союзницы, что подобныя угрозы могутъ напугать только слабыхъ, а не могучую Россія, покровительницу мира.

Несмотря на исполинскіе размѣры разаитія человѣческой цивилизаціи, все же, миръ человѣчества всегда находится подъ угрозами со стороны поклонниковъ милитаризма, и единственная гарантія мира, зависитъ, къ несчастью, отъ подготовленности къ войнѣ.

А вотъ этотъ девизъ-то въ состояніи гарантировать позицію, занимаемую Россіей среди первостепенныхъ державъ.

Девизъ Россіи-постоянная подготовленность къ войнѣ-способенъ внушить уваженіе и умѣренность своему воинственному сосѣду, дабы вразумить его, что среди русскаго народа глубоко укоренено убѣдительное сознаніе, что его отечество готово выступить на всевозможныя неожиданности и нисколько не боится надменнихъ угрозъ даже могущественныхъ державъ.

Лев. Кеворковъ

*) Предлагаемая передовая статья принадлежитъ перу редактора сей газеты А. Т. Вартанянца и напечатана уже на армянскомъ языкъ въ сей газетѣ за № 10 (30). Мы перевели ее съ цѣлью ознакомить русскую читающую публику съ направленіемъ и взгладами газеты на счетъ спесивыхъ нападковъ нѣмецк. прессы по адерсу Россіи.

Л. К.

ПРОБУЖДЕНІЕ ВЕСНЫ

Зима, злодѣйка пролетѣла,
Мнѣ это птичекъ хоръ сказалъ;
И солнца лучъ добавилъ смѣло
И теплый вѣтеръ прошепталъ.

Хотя серьезная газета
Должна лиризма избѣгать.
Надъ вдохновеніемъ поэта
Возможно ль ей повелѣвать?

Возможно ль ей меня заставить
Писать про русское сукно;
Что надо въ Персію давно
Предпринимателей направить?

Что фабрики необходимы,
Что школы нѣтъ на русскій ладъ,
Что ни солидныхъ магазиновъ,
А винныхъ лавокъ пьяный рядъ
Растетъ въ Тавризѣ день за днемъ,
Плѣнняя водкой и виномъ?

И что фабричными свистками
Вѣщаютъ въѣзды новыхъ лицъ,
И что отели съ номерами
Полны услужливыхъ дѣвицъ?..

Должно ли нѣжное искустать
Вопросы эти разбирать?
Его удѣлъ-писать про чувство
Весну и солнце воспѣвать

Оса

Торговое совѣщаніе въ Тавризѣ

12-го сего марта въ помѣщеніи Учетно-Ссуднаго Банка Персіи состоялось подъ предсѣдательствомъ на дняхъ изъ Петербурга прибывшаго въ городъ представителя министерства Торговли и Промышленности Каеминскаго и при участіи г. г. Азербайджанскаго Генеральнаго Консула Орлова, бухгалтера означеннаго Банка Фохта, Купеческаго Старшины З. Назарбекова и многихъ первоклассныхъ купцовъ засѣданіе по совѣщанію о торговыхъ дѣлахъ, вообще, въ Персіи, въ частности, въ Азербайджанѣ. На засѣданіи было высказано много цѣнныхъ взглядовъ касательно импортивныхъ и экспортивныхъ дѣйствій Россіи съ Персіей; по большинству голосовъ постановлено ходатайствовать передъ министерствами Финансовъ и Торговли объ учрежденіи въ Тавризѣ торговой палаты и о пріобрѣтеніи для дѣйствующихъ въ Персіи коммерсантовъ, ведущихъ съ Россіей значительную торговлю нѣкоторыхъ необходимыхъ привиллегій. Въ высшей степени отрадное явленіе быть очевидцемъ, что торгово-промышленныя дѣла Россіи въ Персіи, наконецъ, стали послѣ долгаго летаргическаго сна подвигаться впередъ при содѣйствіи энергично-дѣятельныхъ личностей, стоящихъ во главѣ русскихъ правительственныхъ учрежденій въ семъ краѣ.

Лев. Кеворковъ

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝
Ա. Տէր-Վարդանեան
Տօրէն Միհրան Բարդուղեան

Hamburg-American Line

ՈՎ. ՅԱՆԿԱՆՈՒՄ Է ԱԺԱՆ ԱՐԺԷՔՈՎ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՄԵՐԻԿԱ

գնալ, պէտք է գնայ ՀԱՄԲՈՒՐԳ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ գծի ովկիանոսային մեծ և շքեղ շոգենաւերով. Սարպատականից և Պարսկաստանի այլ կողմերից գնացողները գիմելու են խմբագրութեանս, որին յանձնուած է Համբուրգ-Ամերիկեան գծի Պարսկաստանի ընդհ. ագենտուրան և ուղարկուած են արդէն մեզ տուսեր՝ Համբուրգներին վաճառելու համար։ 30—6

ԱԶԴ

Արքի տակում գտնուող մի մեծ, շքեղ և նորաշէն տուն 12 սենեակներով, ախոռ ու պարտէզով վարձու է տրւում, դիմել՝ Յարութիւն խան Աղամալեանին Ղալայում։

ANNONCE

Une grande et belle maison à 12 chambres, avec écurie et jardin est à louer. S'adresser à Hartoun Khan Aghamalian bijoutier, Rue Amir-Bazar

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Վարձու է տրւում Ալիաբադում Եախշալի փողոցում Անդրէ Յարութիւնեանի քակում ամբողջ բնակարան իր բոլոր յարմարութիւններով։

Պայմանների մասին դիմել ատամնաբոյժ Մ. Սահակեանին։

Ասրպատականի Հայոց Թեմական Տպարան